

Čís. 10015.

Třetí osoba má podle § 3 (4) autom. zák. solidární nárok proti více ručícím osobám, z jichž střetnutí se vzešla škoda, ať se ručení zakládá na automobilovém zákoně nebo vzhledem ke zvláštním okolnostem na zákoně jiném.

Pozůstalým po usmrceném přísluší podle § 1327 obč. zák. nárok na náhradu škody za ušlý důchod za dobu před podáním žaloby. Děti usmrceného mají nárok na vyživovací důchod až do doby, kdy se budou moci samy živiti. Vysloveno-li, že důchod jest platiti dětem až do jich zletilosti, nebudou-li se moci dříve samy živiti, buďe škůdce sprostěn povinnosti platiti důchod, prokáže-li, že se děti mohou uživiti, třebaš nedosáhly zletilosti.

(Rozh. ze dne 20. června 1930, Rv II 813/29.)

Antonín H. jel na motorovém kole řízeném Vilémem H-em. Vilém H. chtěl předjetí nákladní auto, řízené Ottou H-em a, když auto chtělo zabočiti do postranní ulice, srazila se obě vozidla, při čemž byl Antonín H. usmrcen. V žalobě, jíž se domáhala vdova a děti po Antonínu H-ovi na Ottu H-ovi a Vilému H-ovi, by byli uznáni rukou společnou a nerozdílnou povinnými nahraditi žalobcům vzešlou škodu a platiti jim měsíční důchod, tvrdili žalobci, že úraz zavinili i Vilém H. i Otto H., onen tím, že jel nepřipustnou rychlostí, která mu nedovolila trojkolku včas zastaviti, tento tím, že zabočil do poboční ulice, aniž dával před tím předepsané znamení, že zatáčku řezal, nedbaje při tom, že za autem jede motorové vozidlo, jehož signál musel slyšeti. Po právní stránce opřeli žalobci zažalovaný nárok o § 1327 obč. zák. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal žalované povinnými, nahraditi žalobcům škodu za dobu od usmrcení Viléma H-a do podání žaloby a platiti jim důchod od 1. dubna 1928, manželce po dvacet let, dětem až do jich fysické zletilosti. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalovaných potud, že obmezil povinnost žalovaných platiti manželce usmrceného důchod jen na dobu jejího vdovství nejdéle do dvaceti let, ohledně dětí pak jen, dokud nebudou s to, by se samostatně živily, nejdéle do fysické jich zletilosti. Ohledně doby, po kterou jest platiti pozůstalým důchod, uvedl v d ů v o d e c h: První soud neposoudil nesprávně po právní stránce případ, přiřknuv vdově důchod na dobu 20 let a dítkám až do doby jejich zletilosti. Pochybil jen tím, že ve výroku tento prisouzený důchod neomezil dodatkem, že má trvati u manželky jen pro případ jejího vdovství, a u dítek po dobu, až se budou moci samy živiti, pokud se týče budou-li jinak zaopatřeny. V tom smyslu pouze soud vyhověl odvolání a toto obmezení vyřkl, při čemž ještě dobu fysické zletilosti určil přesně podle rodných dat obou dítek, jak jsou v poručenském spise. Důchod za dobu před podáním žaloby soud nepřičkl, nýbrž jen přikl náhradu škody za dobu od úrazu až do podání žaloby, což není výživným v technickém slova smyslu, nýbrž samostatným nárokem na

náhradu škody a přichází to také k výrazu ve výroku rozsudečném, poněvadž náhradu až do doby podání žaloby přisoudil prvý soud zvlášť, při čemž ovšem nepoužil právnicky správného výrazu, že jde o náhradu škody za dobu od 1. listopadu 1927 do 31. března 1928, nýbrž použil nepřesného výrazu »na důchodě za dobu«. To však nemění nic na věci, poněvadž nerozhoduje pojmenování, nýbrž skutečná povaha věci.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaných.

D ů v o d y:

I. K dovolání Viléma H-a Žalovaný Vilém H. vidí nesprávné právní posouzení věci v otázce solidárního ručení a v otázce doby vyplácení důchodu. Leč neprávem. Dovolatel přehlíží, že v souzené věci usmrcení Antonína H-a vzniklo střetnutím se dvou jízdních silostrojů a že proto podle § 3 (4) aut. zák. mohou žalobci (osoby třetí) vznést své nároky na náhradu proti každé osobě ručením zavázané podle onoho zákona, který podle povahy provozu žalované osoby jest rozhodným pro její odpovědnost, a, pokud týž nárok na náhradu jest odůvodněn proti několika osobám, ručí tyto osoby rukou nedílnou. Na tom nemění nic, že žalovaný Vilém H. ručí žalobcům vzhledem k ustanovení § 4 aut. zák. podle obecného občanského práva a jen spolužalovaný Otto H. podle zákona automobilového, neboť rozhodným jest, že žalobní nárok odůvodněn jest proti několika osobám ručícím z provozu silostrojů, z jejichž setkání škoda vznikla, ať se toto ručení zakládá na automobilovém zákoně nebo vzhledem ke zvláštním okolnostem (§ 4 aut. zák.) na zákoně jiném. Je-li tomu tak, netřeba se zabývatí otázkou, zda žalovaní ručí i podle § 1302 obč. zák. rukou společnou a nedílnou. Pokud jde o dobu trvání důchodu nezl. Hildy H-ové a nezl. Jaroslava H-a, i tuto otázku odvolací soud řešil správně, vysloviv, že se důchod má platiti až do 21. roku dítek, nebudou-li před touto dobou s to se samy vyživovati. To úplně odpovídá předpisu § 141 obč. zák., podle něhož jest otec povinen poskytovatí dítěti výživu až do doby, až se samo může živiti. Budou-li se nezletilí Jaroslav a Hilda H-ovi moci sami uživiti dříve než dosáhnou zletilosti, nebude museti dovolatel dále platiti důchod; ovšem bude ale na něm, by prokázal, že tato okolnost nastala, a nestačí prosté domněnky a dohady, by se zbavil své povinnosti, plynoucí z § 1327 obč. zák. Ne-sejde proto na tom, zda zesnulý Antonín H. chtěl nechatí své děti studovati na vysokých školách, ani na tom, zda nezletilec absolvovavší střední školu, tedy již ve stáří osmnácti let, jest způsobilý sám se uživiti a dostane ve veřejných i soukromých službách plat takový, že se sám může živiti, nýbrž rozhoduje jen, zda nezletilí Jaroslav a Hilda H-ovi jsou již s to, by se sami uživili, a zda to dovolatel prokázal.

II. K dovolání Ottona H-a.

Vychází-li se ze zjištění nižších soudů, jest i jejich právní posouzení správné. Neboť jest sprostěn povinnosti k náhradě, kdo podle § 1 aut. zák. ručí za škodu, jen tenkrát, dokáže-li, že škodná událost byla způsobena jen zaviněním někoho třetího nebo poškozeného sama nebo že i

při řádných a věcných opatrnostech ve vedení silostroje a v zacházení s ním nemohla býti odvrácena a ani z povahy silostroje nebo ze zvláštního způsobu, ze selhání nebo z nedostatku jeho činnosti nemůže býti dovozována (§ 2 aut. zák.). Žádný z těchto vyvíňovacích důkazů dovolatel neprovedl, neboť, je-li prokázáno, že porušil jízdní předpisy a že toto porušení předpisů (řezání zatačky) jest v příčinné souvislosti s úrazem — a i tuto skutečnost zjistily nižší soudy, takže jí nelze více odporovati —, nelze právem tvrditi, že jen řidič motorového kola sám (tedy osoba třetí) zavinil škodnou událost. Okolnost, zda zavinění řidiče motorového kola jest větší, ba, zda mu šlo dokonce o bravuru, kterou chtěl svým spolujezdcům ukázati, že se v posledním okamžiku mihne ještě zahnutím před vozem dovolatelovým, jest pro tento spor úplně bezvýznamná, poněvadž, jak správně již odůvodnily nižší soudy, dovolatel žalobcům ručí podle § 3 (4) aut. zák. rukou nedílnou s řidičem motorového kola.

Pokud konečně dovolatel také vytýká, že prý byl žalobcům přiznán i důchod zaopatřovací za dobu před podáním žaloby a brojí také proti tomu, že důchod ten přiznán byl až do dosažení zletilosti nezletilců Hildy a Jaroslava H-ových, odkazuje se dovolatel na to, co nižší soudy v tomto směru správně již v důvodech svých rozhodnutí uvedly a na doplnění napadeného rozsudku odvolacího soudem, jež věci a zákonu hoví, jak blíže uvedeno bylo při rozboru dovolání spolužalovaného Viléma H-a.

Čís. 10016.

Ochrana nájemců.

V domech spadajících pod § 31 (1) čís. 3 zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. jsou vyloučeny z ochrany nájemců v š e c h n y byty a místnosti, tudíž i byty zajištěné podle § 13 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n. Na tom nebylo nic změněno § 23 zákona ze dne 11. července 1928, čís. 118 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 20. června 1930, Rv II 388/30.)

Žalovanému byl v domě žalujícího družstva, nepodléhajícím ochraně nájemců, zajištěn byt podle § 13 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. Proti výpovědi z bytu namítl žalovaný najmě, že byt podléhá zákonu o ochraně nájemců. Procesní soud prvního stádia ponechal výpověď v platnosti. D ů v o d y: Jde jen o řešení právní otázky, zda byt vypovídané strany podléhá zákonu na ochranu nájemníků, pokud se týče zda jeho zajištění ještě trvá. V tomto směru jest míti na zřeteli tato zákonná ustanovení: Byt byl vypovídané straně zajištěn podle zákona čís. 225/22 v doslovu zákona čís. 87/23. V té době podléhal dům vypovídací strany ještě zákonu na ochranu nájemníků. Byl však vystřídán novým zákonem čís. 44/28. Tento zákon